

Editorial

L'educació es troba davant reptes constants dins una societat canviant i cada vegada més oberta a desafiaments. En concret, en el context de l'Educació Superior hi ha encara molts aspectes a treballar, tant amb els docents com per als alumnes. És per això que en aquest número hem volgut reflexionar sobre la importància de l'agenda 2030 per educar en el desenvolupament sostenible i també reflexionar sobre experiències pràctiques al voltant de la inclusió educativa, tant de casa com d'arreu del món. També és important entendre les necessitats en la formació de futurs docents i com integrar les Tecnologies Digitals (TD) en contextos que necessiten adaptar-se urgentment a les noves necessitats laborals del segle XXI. Aquests espais d'ensenyament-aprenentatge amb TD inclouen el coneixement i comprensió de l'alumnat, tant en entorns presencials com virtuals d'aprenentatge, per part tant de docents com de les institucions educatives. En aquesta línia, el rol i la presència docent són claus per ajudar a entendre i minimitzar l'abandonament dels estudiants, així com per acompanyar-los en la comprensió, riscos i conseqüències del mal ús de les TD, en concret quan els estudiants es relacionen mitjançant les xarxes socials, tant presents en el dia a dia.

Per donar un punt de vista global i alhora concret a tots aquests temes, presentem aquest cop veus de l'estat espanyol, d'Andorra, i també d'universitats sud-americanes, totes elles amb visions diferents i complementàries sobre els aspectes anteriorment citats de l'educació, i sobre els que caldrà seguir investigant els anys vinents.

Així, en aquest número presentem l'estudi dels professors de la Universitat Jaume I, Oscar Chiva-Bartoll, Jesús Gil-Gómez i Maria Maravé-Vivas, titulat "Inclusió educativa i aprenentatge-servei a l'àrea de Didàctica de l'Expressió Corporal" que es centra en el cas pràctic del projecte Patis Inclusius i la seva avaluació. Adolf Maria Iglesias i Estradé presenta un estudi quantitatiu i correlacional anomenat "Relació entre l'anàlisi del sentiment, els resultats acadèmics i l'abandonament als entorns virtuals d'aprenentatge". També en aquest context trobem l'article d'enfocament qualitatiu: "Los riesgos del uso inadecuado de Internet y las redes sociales. Conocimiento y percepción de riesgos en jóvenes a través de la historia de vida", dels autors Elsa Calvarro Castañeda, Diego Galán Casado i Olvido Andujar Molina. Finalment, les doctores Maria Julia Morales Gonzalez i Pilar Uriarte Bálamo, des de la Universitat de la república d'Uruguai reflexionen sobre la democratització digital a l'article: "Inclusión digital y democratización del conocimiento. Los Proyectos Flor de Ceibo y Flor de Ceibo Conecta2 en diálogo con las políticas públicas". Les autores es centren en l'anàlisi del pla Ceibal i reflexionen sobre el context específic universitari i el ús de les TD.

Obrim un espai de reflexió on la Dra. Gisela Cebrián Bernat, des de la Universitat Camilo José Cela presenta l'article "La Universidad y la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible: procesos y perspectivas" on fa una anàlisi dels models existents d'universitats sostenibles, pràctiques mediambientals, i aporta una mostra fonamentada de l'anomenada pedagogia per al desenvolupament sostenible (ESD). També centrat en l'educació universitària, el professor Luis Eduardo Paz Saavedra reflexiona des de Colòmbia sobre els programes dedicats a formar futurs docents a l'article "El Reto de Formación en TIC en los Programas de Licenciatura de las Universidades Colombianas".

Per tancar aquest número presentem la recensió del llibre de Gisbert, M.; Esteve-González, V. y Lázaro, J.L. anomenat "¿Cómo abordar la educación del futuro? Conceptualización, desarrollo y evaluación desde la competencia digital docente." La Blanca Carrera González, desde la Universitat d'Andorra, ens fa una revisió crítica d'aquesta compilació de 35 autors especialitzats en la Competència Digital Docent (CDD). Les contribucions d'aquest volum d'Octaedro esdevenen una guia pràctica i alhora científica per a la comprensió, el disseny i la intervenció d'accions desenvolupadores de la CDD en el context universitari.

Mercè Gisbert Cervera & Mireia Usart Rodríguez